

Даниял кітабы — Бір жүз елуінші

Езекиел 37-тараудың түсіндірмесі және оның соңғы күндерге қатыстылығы

Jeff Pippenger

2024-03-21

Езекиел екі халықтың бір халыққа айналу үдерісін сипаттағаннан кейін, сол халықты Дәуіт патша билейтінін, әрі Оның олармен келісім жасайтынын және Оның киелі шатыры олардың арасында болатынын айқындайды.

Олар бұдан былай өздерін пұттарымен де, жиіркенішті нәрселерімен де, қандай да бір күнәларымен де арамдамайды; бірақ Мен оларды күнә жасаған барлық қоныстарынан құтқарып, тазартып қоямын; сонда олар Менің халқым болады, ал Мен олардың Құдайы боламын. Қызметшім Дәуіт оларға патша болады; олардың барлығына бір Бағушы болады; олар Менің үкімдеріммен жүріп, жарлықтарымды сақтап, орындайтын болады. Олар Менің қызметшім Жақыпқа берген, ата-бабаларың тұрған жерде тұратын болады; онда өздері де, балалары да, балаларының балалары да мәңгі тұратын болады; ал Менің қызметшім Дәуіт оларға мәңгі әмірші болады. Бұдан басқа, Мен олармен бейбітшілік келісін жасаймын; бұл олар үшін мәңгілік келісім болады; Мен оларды орнықтырып, көбейтемін, әрі киелі мекенімді олардың арасына мәңгі қоямын. Менің тұрағым да олармен бірге болады; иә, Мен олардың Құдайы боламын, ал олар Менің халқым болады. Сонда, Менің киелі мекенім олардың арасында мәңгі тұрған кезде, Менің — Жаратқан Иенің — Исраилді киелі ететінімді өзге халықтар білетін болады. Езекиел 37:23–28.

Езекиелдің отыз жетінші тарауы жүз қырық төрт мыңның мөрленуін өте егжей-тегжейлі түрде баяндайды. Құдайлық адамзатпен біріктірілген кезде бір халыққа айналуға тиісті екі таяқша бар, әрі олардың үстінен бір патша билік ететін болады. Сол бір халық — Құдайдың ақырғы күндердегі қауымы, яғни жүз қырық төрт мың. Екі таяқша — Исраилдің солтүстік және оңтүстік патшалықтарының бытырап шашылуының екі кезеңі. Сол екі таяқша — Пауыл «дене» деп атайтындар; дәл сол сияқты ол Мәсіхті сол дененің «басы» деп те атайды. Езекиел Пауыл айтқан «басты» «Дәуіт патша» деп, ал «денені» «бір халық» деп атайды.

1856 жылы Адвентизмге берілген хабарда, 1856 жылы Хайрам Эдсонның «жеті уақыт» туралы аяқталмаған мақалалар топтамасында бейнеленгендей, Эдсон Ишая кітабының жетінші тарауындағы алпыс бес жыл туралы пайғамбарлыққа жүгініп, оны жеті уақыттан тұратын екі кезеңнің де басталу нүктелеріне қатысты Киелі кітаптық тірек нүкте ретінде көрсетеді. Алпыс бес жылдық уақыт пайғамбарлығы «кұлағы бар естісін» дейтін Аян кітабындағы үзінділерге ұқсас, жұмбақ мәнмәтінге орналастырылған. Егер сенде аңғара алатын көздер мен түсіне алатын құлақтар болса, сол үзіндіде өте ғажайып бір нәрсе бар.

Өйткені Сирияның басы — Дамаск, ал Дамаскінің басы — Резин; және алпыс бес жылдың ішінде Ефрем халық болудан қалып, күйретіледі. Ал Ефремнің басы —

Самария, және Самарияның басы — Ремалияның ұлы. Егер сендер иман етпесеңдер, онда, расында, берік тұрмайсыңдар. Ишая 7:8, 9.

Алпыс бес жылдық пайғамбарлық б.з.д. 742 жылы басталды, әрі сол алпыс бес жылдың ішінде, он тоғыз жылдан кейін, б.з.д. 723 жылы Израильдің солтүстік патшалығы Ассур тарапынан тұтқындыққа алынды, ал сол жылдар б.з.д. 677 жылы аяқталғанда, Манассия Бабылға тұтқын болып әкетілді. Сол алпыс бес жыл сондай-ақ Езекиелдің баяндауында бір таяққа айналуға тиіс болған екі ұлттың бытыратылуының ақырына қатысты орындалуларда да бейнеленді. Олар, тиісінше, 1798, 1844 және 1863 жылдарды белгіледі. 1863 жылы қабылданбай қалған хабарды айқындайтын аяттарда пайғамбарлық баяндалған қалыптың ішінде берілген ерекше бір пайғамбарлық аян бар.

Бұл — бір халықтың «басы» оның астанасы екенінің, ал астананың «басы» патша екенінің ашылуы. Ол осы ашылуға екі куәлік береді, содан кейін бүкіл пайғамбарлық пен ашылуды мына жұмбақ сөзбен түйіндейді: «Егер сенбесеңдер, расында да орнықпайсыңдар». Егер патшаның бас екенін және бастың астана екенін сенбесеңдер, онда орнықпайсыңдар.

Езекиелдің солтүстік және оңтүстік патшалықтардың екі таяғын біріктіру арқылы пайда болған халқының патшасы болуы керек еді; ол — бас, яғни сол халықтың астанасы. Езекиел кітабының бүкіл осы үзіндісі жүз қырық төрт мыңның мөрленуінің пайғамбарлық сипаттамалары туралы айтып тұр; бұл үшінші қайғының Исламның жетінші кернейі шалынып тұрған кезеңінде Құдайлықтың адамзатпен бірігуін білдіреді.

Аян кітабының оныншы тарауындағы Жетінші Кернейдің үн кату күндері «енді уақыт болмайтын» кезде, яғни үшінші періште келген 1844 жылғы 22 қазанда басталды. Сол сәтте Жохан сол күннің ащылығын бастан өткерді, әрі сол жерде және сол уақытта оған ғибадатхананы өлшеу бұйырылды, бірақ қасиетті орын мен қостың тапталуының бір мың екі жүз алпыс жылдық тарихын есепке алмау айтылды, өйткені ол мерзім басқа ұлттарға берілген еді.

Мен теңіз үстінде әрі жер үстінде тұрғанын көрген періште қолын көкке көтерді де, көк пен ондағы бар нәрселерді, жер мен ондағы бар нәрселерді, теңіз бен ондағы бар нәрселерді жаратқан, мәңгілік мәңгі тірі Тұлғаның атымен ант етіп: енді уақыт болмайды; бірақ жетінші періштенің даусы шығатын, ол керней тарта бастайтын күндерде, Құдайдың құпиясы Өз қызметшілері — пайғамбарларына жариялағанындай, аяқталады, — деді. Ал көктен естіген дауысым маған тағы да сөйлеп: «Бар да, теңіз үстінде әрі жер үстінде тұрған періштенің қолындағы ашық тұрған кішкентай кітапты ал», — деді.

Мен періштенің қасына барып, оған: «Маған сол кішкентай кітапты бер», — дедім. Ал ол маған: «Оны ал да, жеп қой; ол сенің ішінді ащы қылады, бірақ аузыңда балдай тәтті болады», — деді. Мен кішкентай кітапты періштенің қолынан алып, жеп қойдым; ол аузымда балдай тәтті болды; бірақ оны жеп болғанымда, ішім ащы болды. Сонда ол маған: «Сен тағы да көптеген халықтар, ұлттар, тілдер және патшалар алдында пайғамбарлық етуге тиіссің», — деді. Маған таяққа ұксас бір құрақ берілді; періште

тұрып: «Орныңнан тұр да, Құдайдың ғибадатханасын, құрбандық үстелін және онда ғибадат етушілерді өлше. Ал ғибадатхананың сыртқы ауласын сыртта қалдыр да, оны өлшеме, өйткені ол басқа ұлттарға берілген; олар қасиетті қаланы қырық екі ай бойы таптайды»,— деді. Аян 10:5–11:2.

1844 жылғы 22 қазанда Жохан өлшеуі тиіс болған ғибадатхана — ішінде «құлшылық етушілері» бар ғибадатхана еді. Аула сыртта қалдырылуы тиіс болды. Құрбандық үстелі бар әрі ішінде құлшылық етушілері бар ғибадатхана — көктегі киелі орынның Қасиетті бөлімі. Аулада бір құрбандық үстелі бар еді, бірақ ол сыртта қалдырылуы тиіс болды; сондықтан Құдайдың киелі орнындағы жалғыз өзге құрбандық үстелі — Қасиетті бөлімде орналасқан хош иісті заттар тарту үстелі. 1844 жылы үшінші періште келген кезде, бұл 2001 жылғы 11 қыркүйекте мөр басу уақытының басында үшінші періштенің келуін бейнеледі, ғибадатхана тек екі бөлімнен ғана тұрды.

Қасиетті орын — Пауыл дене деп айқындайтын Шіркеудің нышаны, ал Ең Қасиетті орын — сол дененің Басының нышаны болды. Қасиетті орын — адамзаттың нышаны, ал Ең Қасиетті орын — құдайлықтың нышаны. Құрбандық үстелі және сол құрбандық үстелінен көтеріліп, жоғары көтеріліп Ең Қасиетті орынға кіретін түтін адамзаттың құдайлықпен байланысқан тұсын білдіреді. Адамзат Ең Қасиетті орынға тек сенім арқылы ғана кіре алады, бірақ сенімді адамдардың тәжірибесі Қасиетті орында орналасқан.

Онда олар Құдай Сөзін жеуге тиіс, бұл нан тарту үстелінің үстіндегі құлшелер арқылы бейнеленген. Онда олар өз нұрларын адамдардың алдында жарқыратуға және көктегі Әкелерін мадақтауға тиіс, бұл жеті тармақты шамдал арқылы бейнеленген, ал оның Шіркеуді бейнелейтіні бізге хабарланған. Онда олар Мәсіхтің еңбектерінің арқасында өз дұғалары Тәңірлік Болмыстың тікелей алдына көтерілгенде, құдайлықпен байланысуға тиіс.

1798 жылдан 1844 жылға дейін Ғибадатхананың Сәулетшісі Өзі құдайилық ғибадатханасымен біріктіруді ниет еткен адамзаттың бір ғибадатханасын тұрғызды, бірақ адамзат бүлік шығарды. 2001 жылдан бері Ол адамзат ғибадатханасын, жүз қырық төрт мың ретінде бейнеленген сол ғибадатхананы, тағы да тұрғызып жатыр. Езекиелге сәйкес, «Дәуіт патша» ұлттың үстінен патшалық етуге тиіс; ол ұлт өлі, құраған Лаодикия сүйектерінің аңғарынан жексенбілік заң таяп келген кезде ту іспетті жоғары көтерілетін күдіретті әскерге айналдырылады.

Оңтүстік Яһуда патшалығы — астанасы Иерусалим орналасқан жер, ал халық, патша және астана «басты» бейнелейді. Егер сенсеңдер, берік орнайсыңдар. Солтүстік және оңтүстік патшалықтардың өзара қатынасында Яһуда «бас» болды: астана сонда еді, әрі ол — Жаратқан Ие Өз есімін орнатуды тандаған қала. Солтүстік патшалық «дене» болды. Сүлейменнің жолдан тайғандығы себепті Жаратқан Ие Сүлейменге қарсыласушылар көтерді. Сол қарсыластардың бірі Еробоғам еді; ол кейін екіге бөлінген солтүстік Исраил патшалығының алғашқы патшасы болды.

Небат ұлы, Середадан шыққан ефремдік, Сүлейменнің қызметшісі Еробоғам да, анасының аты Серуа деген жесір әйелдің ұлы бола тұра, патшаға қарсы қол көтерді.

Оның патшаға қарсы қол көтеруінің себебі мынау еді: Сүлеймен Миллоны салып, әкесі Дәуіттің қаласының бұзылған жерлерін қалпына келтірді. Ал Еробоғам деген адам ержүрек, қайратты кісі еді; Сүлеймен оның еңбекқор жас жігіт екенін көріп, оны Жүсіп әулетінің бүкіл жұмысын басқаруға қойды. Сол уақытта Еробоғам Иерусалимнен шығып бара жатқанда, жолда оны шилолық пайғамбар Ахия кездестірді; оның үстінде жаңа киім бар еді; екеуі далада оңаша болатын. Сонда Ахия оның үстіндегі жаңа киімді ұстап алып, оны он екі бөлікке жыртып жіберді де, Еробоғамға былай деді: «Өзіңе он бөлігін ал; өйткені Израилдің Құдайы Жаратқан Ие былай дейді: “Міне, Мен патшалықты Сүлейменнің қолынан жұлып алып, саған он руды беремін. (Бірақ қызметшім Дәуіт үшін және Израилдің барлық руларының ішінен Өзім таңдаған қала — Иерусалим үшін оған бір ру қалады:)”»

Өйткені олар Мені тастап, сидондықтардың тәңіриясы Аштөретке, моабтықтардың тәңірі Хемошқа және аммон ұрпақтарының тәңірі Милкомға табынды, әрі Менің жолдарыммен жүрмей, көз алдымда дұрыс болғанды істемеді, жарғыларым мен үкімдерімді, әкесі Дәуіт істегендей, сақтамады. Алайда Мен бүкіл патшалықты оның қолынан тартып алмаймын; бірақ таңдағаным, өсиеттерім мен жарғыларымды сақтаған қызметшім Дәуіт үшін, оны өмірінің барлық күндерінде әмірші етемін. Бірақ патшалықты оның ұлының қолынан алып, оны саған беремін, яғни он руды. Ал оның ұлына бір руды беремін, сонда қызметшім Дәуіттің Менің алдымда, Өз атымды сонда орнату үшін таңдаған қалам — Иерусалимде, әрдайым шамы болсын. 3 Патшалықтар 11:26–36.

Езекиел екі таяқты біріктірген кезде құрылған халықтың патшасы ретінде «Дәуіт» болуы тиіс еді, ал Дәуіт Құдай Өз есімін орнатуды таңдаған астана — Иерусалимнен билік етті. Солтүстіктегі он ру тәннің нышаны болды, ал Иерусалим бастың нышаны болды. Манасенің күнәларының салдарынан Яһуда б.з.д. 677 жылы Бабылға тұтқындыққа айдалып, осылайша оңтүстік патшалыққа қарсы «жеті уақыттық» бытыраудың басталуы орын алды. Сол кезде Жаратқан Ие Иерусалимді теріске шығарды.

Соған қарамастан Жаратқан Ие Өзінің ұлы қаһарының жалынды ашуынан қайтпады; Манаса Оны қандай да бір арандатулармен ашуландырған болса, солардың бәрі үшін Оның қаһары Яһудаға қарсы тұтанған еді. Сонда Жаратқан Ие былай деді: «Мен Израилді алып тастағаным сияқты, Яһуданы да Өз көз алдымнан аластатамын; әрі Мен таңдаған осы Иерусалим қаласын және: “Менің атым сонда болады”, — деп айтқан осы үйді де тәрк етемін». Патшалықтар 4-жазба 23:26, 27.

Ол Өз есімін қоюды таңдаған Иерусалимдегі «үйде» еді; алайда қала да, үй де кері қағылды, бірақ Зәкәрия арқылы Жаратқан Ие Иерусалимді тағы да таңдайтыны туралы уәде берілді.

Сонда Жаратқан Иенің періштесі жауап беріп, былай деді: «Уа, Әскерлер Иесі Жаратқан Ие, осы жетпіс жыл бойы Өзіңнің қаһарың түскен Иерусалим мен Яһуданың қалаларына қашанға дейін рақым етпексіз?» Жаратқан Ие менімен сөйлескен періштеге игі сөздермен, жұбаныш сөздермен жауап берді. Сонда менімен тілдескен періште маған былай деді: «Жарияла, былай деп айт: Әскерлер Иесі Жаратқан Ие былай дейді: Мен Иерусалим мен Сион үшін зор қызғанышпен қызғанамын. Ал бейқам отырған

халықтарға қатты ашулымын; өйткені Мен аз ғана қаһарланған едім, ал олар қасіретті үдете түсті. Сондықтан Жаратқан Ие былай дейді: Мен Иерусалимге рақыммен қайтып келдім; онда Менің үйім салынады, — дейді Әскерлер Иесі Жаратқан Ие, — және Иерусалимнің үстінен өлшеуіш арқан тартылады».

Тағы да жар салып айт: Әскерлер Иесі Жаратқан Ие былай дейді: Менің қалаларым игілік арқылы тағы да кеңінен жайылатын болады; Жаратқан Ие Сионды тағы да жұбатады, әрі Иерусалимді тағы да таңдайды. Сонда мен көзімді көтеріп қарадым, міне, төрт мүйізді көрдім. Мен өзіммен сөйлескен періштеден: «Бұлар не?» — деп сұрадым. Ол маған былай деп жауап берді: «Бұлар — Яһуда, Исраил және Иерусалимді бытыратып жіберген мүйіздер». Сонда Жаратқан Ие маған төрт ұстаны көрсетті. Мен: «Бұлар не істеуге келді?» — дедім. Ол былай деп сөйледі: «Мынаулар — Яһуданы бытыратып жіберген мүйіздер; содан ешкім басын көтере алмады. Ал мыналар соларды үрейлендіруге, Яһуда жерін бытыратып жіберу үшін оған қарсы мүйізін көтерген халықтардың мүйіздерін қағып түсіруге келді».

Мен тағы да көзімді көтеріп қарадым, міне, қолында өлшеу жібі бар бір адам тұр екен. Сонда мен: «Қайда барасың?» — дедім. Ол маған: «Иерусалимді өлшеуге, оның ені қанша, ұзындығы қанша екенін көруге барамын», — деді. Сонда, міне, менімен сөйлескен періште алға шықты, оған қарсы тағы бір періште шықты да, оған былай деді: «Жүгіріп барып, мына жас жігітке айт: “Иерусалим оның ішіндегі адамдар мен малдың көптігінен қабырғасыз қалалар сияқты қоныстанатын болады. Өйткені Жаратқан Ие былай дейді: Мен оған айнала от қабырғасы боламын және оның ортасындағы ұлылық боламын. Әй, әй, шығындар, солтүстік елінен қашындар, — дейді Жаратқан Ие, — өйткені сендерді көктің төрт желіндей жан-жаққа шашыратып жібердім, — дейді Жаратқан Ие. Өзіңді құтқар, Уа, Сион, Бабыл қызының жанында тұрушы!” Өйткені Әскерлердің Иесі Жаратқан Ие былай дейді: Даңқтан кейін Ол мені сендерді тонаған халықтарға жіберді; өйткені сендерге қол тигізген Оның көзінің қарашығына тигізген болады.»

Өйткені, міне, Мен оларға қарсы қолымды сілтеймін, сонда олар өз қызметшілеріне олжа болады; әрі сендер Әскерлер Иесінің мені жібергенін білетін боласындар. Қуан, шаттан, ей, Сион қызы! Өйткені, міне, Мен келемін және сенің ортаңда тұрамын, — дейді Жаратқан Ие. Сол күні көптеген халықтар Жаратқан Иеге қосылып, Менің халқым болады; Мен сенің ортаңда тұрамын, сонда сен Әскерлер Иесінің мені саған жібергенін білетін боласың. Жаратқан Ие киелі жерде Яһуданы Өзінің үлесі ретінде иеленіп, Иерусалимді қайтадан таңдап алады. Ей, бүкіл адамзат, Жаратқан Иенің алдында үнсіз бол! Өйткені Ол Өзінің киелі мекенінен көтерілді. Зәкәрия 1:12–2:13.

Жаратқан Иенің Иерусалимді қайтадан таңдайтыны туралы уәделері көне Исраил Бабылдағы тұтқындықтан кейін Иерусалимді қайта тұрғызған кезде орындалды, бірақ пайғамбарлар өздері өмір сүрген күндерден гөрі соңғы күндер туралы көбірек айтады. Жаратқан Ие 1844 жылғы 22 қазанда, Өзі Қасиетті орыннан Аса Қасиетті орынға көтеріліп, сонда ауысқан кезде, «Өзінің қасиетті ғибадатханасынан көтерілді»; сол уақытта «барша тән» Жаратқан Иенің алдында «үнсіз болуға» тиіс еді, өйткені типке сай келетін Күнәні өтеу

күні келген болатын, бұл Хабаққұқ TWO-TWENTY-ге сәйкес.

Бірақ Жаратқан Ие Өзінің қасиетті ғибадатханасында; Оның алдында бүкіл жер үнсіз қалсын. Аввакум 2:20.

Сол кезде Аян кітабының он бірінші тарауында Жоханға ғибадатхананы өлшеу бұйырылды; мұны Зәкәрия өз «көзін тағы көтеріп», «қарап еді, міне, қолында өлшеуіш жібі бар бір адамды» көрген кезде куә болды. Сонда Зәкәрия: «Қайда барасың?» — деді. Ал Жохан Зәкәрияға: «Иерусалимді өлшеуге, оның ені қанша, ұзындығы қанша екенін көруге», — деді. Жетпіс жылдық тұтқындықтан кейін Иерусалимнің қайта құрылу тарихы және 1798 жылы басталып, бірақ 1844 жылы үшінші періште келгенде бүлікпен аяқталған тарих — екеуі де 2001 жылғы 11 қыркүйекте басталған істі айқындайды.

Оңтүстік патшалық, Иерусалим қаласы және Дәуіт патша — бәрі де Құдайдың мінез-құлқы көрініс табуға тиіс «бас» болып табылады. Солтүстік патшалық «денені» бейнелейді, ал Жаратқан Ие Иерусалимге тағы да «рақым етуді», оны «жұбатуды» және оны тағы да «таңдауды» белгілеген кезде, Ол жүз қырық төрт мыңның мөрленуін меңзеп отыр; бұған Лаодикияның өлі, қураған сүйектерінің қайтадан біріктірілуі, содан кейін сол сүйектердің күдіретті әскер болып жандануы да кіреді.

Бұл іс Езекиелдің отыз жетінші тарауында бейнеленген, әрі ол солтүстік және оңтүстік патшалықтар арқылы көрсетілген; бұлар жүз қырық төрт мыңның жүректері мен ойларына Өзінің заңын жазу жөніндегі келісім уәдесін орындау ісінің астарлы ұқсастығын береді. Екі таяқтың біреуі, тек біреуі ғана, бас ретінде айқындалып көрсетіледі; ал егер сенсеңіз, егер көздеріңіз көріп, құлақтарыңыз ұғына алса, бұл екінші таяқты тән ретінде айқындайды.

Келесі мақалада бұл зерттеуді жалғастырамыз.

Мәсіх Өзі қалаған іргетастың үстіне елшілер Құдайдың қауымын тұрғызды. Қасиетті Жазбаларда ғибадатхананы салу бейнесі қауымның құрылуын бейнелеу үшін жиі қолданылады. Зәкәрия Мәсіхті Жаратқан Иенің ғибадатханасын тұрғызуға тиіс Бұтақ деп атайды. Ол бұл іске басқа ұлттардың да жәрдемдесетінін айтады: «Алыстағылар келіп, Жаратқан Иенің ғибадатханасын салуға қатысады»; ал Ишай: «Бөтендердің ұлдары сенің қабырғаларыңды тұрғызады», — деп жариялайды. Зәкәрия 6:12, 15; Ишай 60:10.

Осы ғибадатхананың салынуы туралы Петір былай дейді: «Адамдар расында теріске шығарған, бірақ Құдай таңдаған әрі қымбат Тірі Тасқа келгендеріндей, өздерің де тірі тастар ретінде рухани үй болып, киелі діни қызметкерлер қауымы болып құрылып жатырсыңдар, Иса Мәсіх арқылы Құдайға ұнамды рухани құрбандықтар ұсыну үшін». 1 Петір 2:4, 5.

“Яһуди мен басқа ұлттар дүниесінің тас қазылатын орнында елшілер іргетастың үстіне қалау үшін тастарды қазып алып, еңбек етті. Ефестегі сенушілерге жазған хатында Пауыл былай деді: «Ендеше, сендер енді жат та, келімсек те емессіңдер, қайта қасиеттілермен бірге отандастарсыңдар және Құдай үйінің мүшелерісіңдер; сендер

елшілер мен пайғамбарлардың іргетасының үстіне қаланғансыңдар, ал Иса Мәсіхтің Өзі — басты бұрыштық Тас; Соның ішінде бүкіл құрылыс өзара дәл қиыстырылып, Иеміздегі киелі ғибадатхана болып өсіп келеді; Соның ішінде сендер де Рух арқылы Құдайдың мекені болу үшін бірге тұрғызылып жатырсыңдар». Ефестіктерге 2:19–22.”

«Ал қорынттықтарға ол былай деп жазды: “Маған берілген Құдайдың рақымына сай, мен дана шебер-құрылысшы ретінде іргетасты қаладым, ал басқа біреу оның үстіне тұрғызуда. Бірақ әркім оның үстіне қалай тұрғызып жатқанына сақ болсын. Өйткені салынған іргетастан өзге іргетасты ешкім сала алмайды, ал ол — Иса Мәсіх. Енді егер біреу осы іргетастың үстіне алтын, күміс, асыл тастар, ағаш, пішен, сабанмен тұрғызса, әркімнің ісі айқын болады; өйткені сол күн оны білдіреді, себебі ол отпен ашылады; және от әркімнің ісін, оның қандай екенін, сынайды.” 1 Қорынттықтарға 3:10–13.»

«Елшілер мәңгілік Жартас болған берік іргетастың үстіне құрылыс салды. Олар осы іргетасқа дүниеден қашап алған тастарды әкелді. Құрылысшылар ешбір кедергісіз еңбек еткен жоқ. Олардың ісі Мәсіхтің жауларының қарсылығынан аса зор қиындыққа ұшырады. Оларға жалған іргетастың үстіне құрылыс салып жүргендердің діншіл тар түсінігіне, теріс нанымына және өшпенділігіне қарсы күресуге тура келді. Шіркеудің құрылысшылары ретінде еңбек еткендердің көбі Нехемия заманындағы қабырға тұрғызушыларға ұқсатылуы мүмкін; олар туралы былай деп жазылған: “Қабырға салып жатқандар да, жүк тасушылар да, тиеушілер де — әрқайсысы бір қолымен жұмысты істеп, екінші қолымен қару ұстап тұрды.” Нехемия 4:17.» Елшілердің істері, 595–597.